

Keuzelijst (met annotaties) van scripties geschiedenis K.U. Leuven, 1934-2008.

Samenstelling en inleiding: **Emile SMISSAERT**

Studies aan de universiteit leiden tot en eindigen met een lijvig, zelfstandig opgesteld soort “afstudeerwerk”, - het resultaat van een vlijtige, veelal voortreffelijk uitgevoerde speurtocht en een zo knap mogelijk verwoorde synthese van allerhande bevindingen en beschouwingen die, wetenschappelijk gezien, verantwoord en verhelderend over het behandelde thema zijn. Zoiets gebeurt niet in één, twee, drie en de ene doet het al vaardiger en snediger, gebalder en sneller dan de andere. Het aangeduide of zelf gekozen object van studie moet je “liggen” en “passen” bij de aspiraties en het *kunnen* van de aspirant-vorser, met iets wat je toch ruim 2 (à 3) jaren goed bezighoudt, in de ban en ... in de knel houdt. Vaak een taaie “brok wetenschap” om op te knabbelen en zuur om te verwerken (in beide betekenissen van het woord!), niet wetend en in onrust of het eindproduct van deze verhandeling wél of niét in de smaak zal vallen, en ... hoé, en bij wié! Zij die het meegemaakt hebben, kunnen er over meespreken en namijmeren!

Ik heb zo een en ander, op gebied van de historie, zij het van op een afstand, in de loop van een handvol decennia opgevolgd en kwam soms onder de indruk van de eruditie, jawel, maar kreeg ook al eens onbehagen van bepaalde studieonderwerpen. Jezus Maria, wààr halen ze het uit .... Of: is dergelijk onderzoek wel nodig, of: is het het studiegeld en -geld, de inzet wel waard? Of: rààk, die zit, dàt is nu eens ferm nodig om te doorgronden en te weten te komen, etc. In naam van de Wetenschap, voor het heil van “de mensen”. Zie, dàt had al véél eerder moeten aan bod komen. Het hangt er in essentie vanaf uit welk gezichtsveld ge een oordeel poogt te vormen. Maar, doorgaans voor de promovendi, blijft het een zwoegen en een zweten, afzien gelijk de beesten, zoals een wielrenner in de lente op de noordfranse kasseien, keihard, een oei en een ai voor de jongere die we allen, lang geleden, waren. Vanaf 2007-2008 goed omschreven en voortaan gekend als een *travail de maîtrise*, een *Masterscriptie*. Waar blijft een geschikte Nederlandse vertaling?

“UGent” was tot hiertoe *redelijk bekend*, vooral wat de nieuwste geschiedenis (eens de verstoteling!) betreft; Prof. François, effectief lid van “De Plate” en Oostendenaar, heeft daartoe fors bijgedragen. Maar hoe zat het, what about de Katholieke Universiteit (K.U.) Leuven? Ik bedoel: qua historische onderwerpen van licentiaats- en doctoraatsverhandelingen betreffende de Belgische geschiedenis, vanaf de middeleeuwen inbegrepen? Tot voor kort, buiten het kringetje van ingewijden, *nagenoeg onbekend*, en toch, dàt benieuwde me, zonder er enig profijt bij te hebben. Anyway, ook de V.U.Brussel en U.L.Bruxelles hebben ons nog een en ander te goed, maar hoe dat aan te pakken? De *Vereniging Historici Lovanienses* (V.H.L.) presenteert in dit geval een gestoffeerd overzicht van voornoemd materiaal en hun themata: 3943 items! Op papier noemt deze terugblik: *De Leuvense historici betiteld: titels van licentiaatsverhandelingen en doctoraten Geschiedenis, 1934-2008*. – Leuven: V.H.L., 2008. – XVI, 268 p. – Met reg. Men kan de uitgave in boekvorm ter hand nemen, maar er bestaat ook een elektronische versie, met uitgebreide zoekmogelijkheden, van ditzelfde bestand. Tik hiervoor: www.arts.kuleuven.be/verhandelingen in. Prof. Johan Verberckmoes verzekert ons, sceptici, dat “op enkele schaarse uitzonderingen na, de Leuvense licentiaatsproductie *consulteerbaar* is” zie: *Inleiding*, p. XV). Via Google (of Yahoo?) opspoorbaar in de Bibliotheekcentrale van de K.U. Leuven (nog steeds Mgr. Ladeuzeplein, 3000 Leuven?). Of in het Faculteitsgebouw letteren en wijsbegeerte, opleiding Geschiedenis (Blijde-Inkomststraat 21, Leuven?). Het is me verre van duidelijk en Leuven in zijn geheel is voor mij een onbekende ...

Welke maatstaf paste ik toe bij deze selectie, op basis van beschikbare titels, van uitsluitend licentiaatstheses? Behoudens één doctoraat dat nadien misschien bewerkt is geworden als boek in handelseditie, zij het eventueel met een andere, suggestievere titel om kopers te lokken? Hoe dan

ook, in essentie en bewust komen aan bod *de diverse onderwerpen en belangstellingpunten waarover reeds gehandeld werd*, “door geleerde koppen, en andere bollebozen”, *in de kolommen van onze periodiek, in de loop der voorbije jaren*. Diverse rubrieken “breken” de opsomming en vergemakkelijken het overzicht.. Waar nodig, bracht ik summiere *annotatie* aan. Het is subjectief, wellicht eenzijdig of eng - wie weet beter - m  r het is m.i. zinvol en het heeft zijn verdienste, en dat overweegt. Wil je wat anders, of m  r - mij goed –maar neem dan zelf dit boek of de gesignaleerde website door. In de hoop op, wellicht, een dikkere visvangst?

Volkskunde

[h  t modelmuseum]

- NIJSMANS, Jasper: “*Bokrijk: het eerste openluchtmuseum van ons land*”: de oprichting (1953-1958) onder leiding van Jozef Weyns (promotor: Van Molle L.): 2006-2007.

Geschiedenis: allerlei

[voor professionals ...]

- DOLFEN, Kaat : *Het concept ‘geschiedenis’ in het secundair onderwijs (,) in Vlaanderen en (in) Wallonië (1945-1995)* (promotor: De Keyser R.) : academiejaar 1996-1997.
- GULDENTOPS, Jan : *Geschiedenis en het Internet: een historisch, methodologisch en heuristische benadering van de informatiesnelweg* (promotor: De Keyser R.): 1994-1995.
- SANDERS, Leen :*De omgang met het verleden van de wereldoorlogen in het geschiedenisonderwijs* (promotor: Wils K.): 2003-2004.

Marine

- POLLENTIER, Fernand : *De krijgsvloot van de katholieke Nederlanden op de Vlaamse kust (1596-1609)*: 1955-1956.

Oostende: allerlei (chronologisch)

- DESLOOVER, Jolle: *De logistieke organisatie en de bevoorrading van de stad Oostende tijdens de Belegering (1601-1604)* (promotor. Thomas W.): 2006-2007.
- SERRUYS, Michael W. : *Oostende en de Oostendse Compagnie: het economisch effect van koloniale zeehandel op een Zuid-Nederlandse havenstad tussen de Spaanse en de Oostenrijkse Successieoorlog (1713-1745)* (promotor: Buyst E.): 1998-1999.
- MARTENS, Alfons : *De invoer van koloniale waren in de Zuidelijke Nederlanden ten tijde van de Oostendse Compagnie (1723-1731)*: 1961-1962.
- VAN SLAMBROECK, Christine : *Thomas de Grysperre: van stadspensionaris tot economisch deskundige binnen de centrale regering (1729-1785)* (promotor: Buntinx J.): 1980-1981.
- DAVID, Yolande : *Overheidsmaatregelen betreffende de handel van Oostende (1778-1783)*: 1963-1964.
- SEEGER, Tatiana : *Het proces ‘Ezechiel de Jonghe’: Joods makelaar te Oostende (1784-1787)* (promotor: Dequeker L.): 1987-1988.
- WALGRAVE, Jan : *Het demografisch materiaal van de stad Oostende in de Franse Tijd (1797-1814)*: 1960-1961.

- VAN AERDE, Dirk: *“Heureux les peuples qui n’ont pas de puissance”*: de Belgische dagbladers ten opzichte van de Frans-Pruisische oorlog van 1870 (promotor: Viaene V.): 2002-2003.
- VANDAMME, Jean-Marie: *De affaire Degrave-Rorique (1892-1935): van piraterij tot gerechtelijke dwaling (:) fait divers, geschiedenis en mythe* (promotor: Stols E.): 1984-1985.
- MESSEYNE, Maurits : *De K.A.J. in de arrondissementen Oostende-Veurne-Diksmuide: geschiedenis van het verbond Oostende (1928-1940)*: 1970-1971.
- VAN DEN NOORTGATE, Tom : *De militaire activiteiten in de Oostendse haven tijdens de Bezetting in de Tweede Wereldoorlog* (promotor: De Vos L.): 2000-2001.
- CLARYSSE, Tom : *Belgen bij de Royal Air Force in Engeland (1940-1945)* (promotor: Van Ermen E.): 1997-1998..
- DEBACKERE, Brecht : *Voeding en koken bij boer en burger in Vlaanderen tijdens de Duitse bezetting (1940-1944)* (promotor: Van Molle L.) : 2005-2006.
- VAN DEN DRIESSE, Reinout : *De emigratie van Vlaamse collaborateurs na de Tweede Wereldoorlog* (promotor: Vos L.): 1995-1996.
- WIJNEN, Steven : *De naoorlogse voedselrantsoenering: organisatie en effect op de marktbevoorrading (1944-1948)* (promotor : Buyst E.): 1996-1997.

Verkeer en vervoer

[van langzaam belangrijker en uitgebreider]

- VAN DER HERTEN, Bart: *De ontwikkeling van communicatie en transport in België tijdens de lange 19de eeuw: (DOCTORAAT!)* : 2000.
- VAN DE WALL, Rien : *‘Bouwen voor een onbekende toekomst’: de totstandkoming van het Belgische autosnelwegennet (1935-1989)* (promotor: Buyst E.): 2006-2007.
- PANNUS, Jan : *De goederentrafiek van het spoor in het Interbellum: de teloorgang van een marktleider* (promotor: Buyst E.): 1998-1999.

Toerisme

[voor velen hun broodwinning]

- MERTENS, Barbara : *Belgen op reis doorheen de negentiende eeuw: een benadering aan de hand van egobronnen* (promotor: De Maeyer J.): 2003-2004.
- GOVAERTS, Carl : *Toerisme en thermalisme in het koninklijk kuuroord Spa (1850-1914)* (promotor: Stols E.) : 1989-1990.
- PERTZ, Dirk: *Mars richting Noordzeestrand!: de stroom van toeristen uit de lagere maatschappelijke klassen naar de Belgische kust vóór de Tweede Wereldoorlog (:) een onderzoek naar het ontstaan van het massa-toerisme* (promotor: Stols E.): 1985-1986.

Groot-Brittannië

[onze buur overzee]

- WUESTENBERGS, Inge : *Het leven aan boord van Engelse schepen (16de-18de eeuw)* (promotor: Verberckmoes J.): 2005-2006.
- HIERGENS, Karen : *Het buitenbeentje in Europa: het beeld van Engeland in Belgische tijdschriften (1900-1914)* (promotor: Verschaffel T.): 1999-2000.
- LUYTEN, Els : *Op zoek naar ‘Het fiere Albion’: het beeld van Engeland in Belgische tijdschriften(,) van 1840 tot 1885* (promotor: Verschaffel T.): 1999-2000.

Handel: internationaal

[Oostende, wees gerust, speelde mee]

- BOEREN, Rita: *De handelsbetrekkingen tussen België en Groot-Brittannië (1830-1914)* (promotor: Veraghter K.): 1982-1983.
- HAVEN, Walter : *De handelsbetrekkingen tussen België en Scandinavië (1835-1913)* (promotor: Lamberts E.): 1987-1988.
- BORIAU, Jan : *De Belgisch-Poolse handelsbetrekkingen tijdens het Interbellum* (promotor: Vos L.): 1988-1989.
- DE WITTE, Ortwin: *De handelsbetrekkingen tussen België en de Donaumonarchie (1861-1900)* (promotor: Buyts E.): 1999-2000.

Koninklijke Familie

- POELMAN, Francine : *De controverse rond Prinses Lillian (1941-1951)* (promotor : Vos L.) : 1997-1998.
- BODEN , Marleen : *De opvoeding van Belgische prinsen en prinsessen in de 19de eeuw* (promotor: Verberckmoes J.): 2000-2001.
- VANDOOLAEGHE, Frederic : *In de schaduw van Leopold I: de dubbelstructuur in de politieke betrekkingen met Frankrijk (1839-1848)* (promotor: Viaene V.): 2001-2002.
- VERHULST, Nathalie : *Prins Karel, regent van België, en de Belgische pers (1944-1950): een duale relatie* (promotor: Gerard E.): 2003-2004.

Film

[een medium dat fragiel maar populair is, ook te Oostende]

- WERBROUCK, Vincent : *De Belgische Cinema tijdens de Tweede Wereldoorlog* (promotor: Verschaffel T.): 2004-2005.

Sport

[was in Oostende en overal elders de dada van de volksmens]

- GELDHOF, Patrieck: *Van pedaalridder tot broodfietser: de wielersport in België tijdens de Tweede Wereldoorlog* (promotor: Vanysacker D.): 2001-2002.
- MOEYAERT, Bert: *Van wielersbaan tot ... "Velo-droom": de geschiedenis van het baanwielrennen in België(,) van 1890 tot 2003* (promotor: Vanysacker D.): 2002-2003.
- WIAMS, Ruben: *Wielrennen, media en sponsors: de commerciële driehoeksverhouding vanaf het prille wielersbaan (1890-nu)* (promotor: Vanysacker D.): 2006-2007.
- OP 'T EYNDE, Liesbet: *De zwemsport in België: opkomst en eerste jaren (1890-1920)(;) met een inleidend hoofdstuk over het zwemmen in België(,) van 1830 tot 1890* (promotor: De Schryver R.): 1991-1992.

Belgische Kust

[enkel om te attenderen op]

- VAN RIE, Ghislain: *De visvangst te Blankenberge en te Heist (1713-1793): 1964-1965.*
- GORDTS, Peter: *Nieuwpoort-Bad 1864-1914: historische schets van het ontstaan en de ontwikkeling van een badplaats* (promotor: Stols E.): 1983-1984.

- VAN DER MEEREN, Cynthia : *De criminaliteit te Nieuwpoort(,) van 1400 tot 1594* (promotor: Vanhemelryck F.) : 1996-1997.
- VAN DER AA, Katrien: *Haring is de grootste kwelling voor de mens: de zeevisserij te Nieuwpoort in de zestiende eeuw* (promotor: Van Uytven R.): 1994-1995.

Hinterland

[enkel om te attenderen op]

- VANDENBUSSCHE, Bart: *De dekenij Gistel (1606-1683): bijdrage tot de studie van het kerkelijk leven in het bisdom Brugge* (promotor: Cloet M.): 1979-1980.
- MEIJNS, Brigitte : *De stad Oudenburg: een synthese van haar eerste tien eeuwen* (promotor: Verhelst D.): 1992-1993.

INDEX 2008

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op het voorbije jaar.

U kunt ze bestellen door € 3,75 te storten op rekening 380-0096662-24 van De Plate met de vermelding "Index 2008".

De index verschijnt in de loop van de maand april of mei.